

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PUČINJEVJA ULICA 5. — TELEFON: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26. — Izdaja več dan opoldne. Mesečna naročnina 6.— L. Za inozemstvo 10 L.
EKSLUZNO ZASTOPSTVO za oglaševanje v Kraljevine Italije in konzervatorija
UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO.

Grandi successi dell'artiglieria controaerea e dei caccia

Otto velivoli nemici abbattuti — Una petroliera nemica colpita nel Mediterraneo — Nuovamente bombe su Tobruk e Marsa Matruh

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunica in data di 6 ottobre il seguente bollettino di guerra n. 491:

Nel pomeriggio di ieri alcuni aerei britannici hanno sorvolato la città di Cattina lanciando un certo numero di spezzoni incendiari e bombe di piccolo calibro. Quattro abitanti feriti e qualche danno. Un bombardiere ed un caccia nemici sono stati abbattuti, rispettivamente dall'artiglieria controaerea e dalla nostra aviazione da caccia.

In Cirenaica, velivoli avversari hanno nuovamente attaccato con bombe le città di Bengasi e Barce, provocando danni ad abitazioni e causando sette feriti tra la popolazione, e hanno mitragliato senza conseguenze alcuni villaggi colonici del Gebel. La nostra difesa contraerea ha fatto precipitare due degli aeroplani attaccanti che sono rimasti distrutti. Un altro appa-

reccchio è stato abbattuto in Tripolitania dalla nostra caccia.

Sul fronte di Sollum, in azioni di reparti avanzati italo-germanici sono stati catturati numerosi prigionieri ed armi. In combattimenti aerei la caccia tedesca ha abbattuto due Hurricane. Formazioni di bombardieri della R. Aeronautica e di apparecchi da combattimento germanici hanno ripetutamente agito contro gli impianti portuali di Tobruk e Marsa Matruh colpendo in pieno banchine di scarico, baracchamenti e depositi di materiali; sono stati anche bombardati con successi alcuni aeroporti avanzati nemici.

In Africa Orientale aeroplani inglesi hanno lanciato bombe sul mercato indigeno di Gondar, causando la morte di nove suditi mentre altri 18 sono rimasti feriti.

Nel Mediterraneo, una nostra unità da guerra ha abbattuto un aereo britannico; un nostro bombardiere ha colpito una petroliera nemica da 1200 tonnellate.

Veliki uspehi protiletalskega topništva in lovskih letal

Osem sovražnih letal sestreljenih — Ena sovražna petrolijska ladja zadeta na Sredozemskem morju — Znova bombe na Tobruk in Marsa Matruh

Glavni stan Oboroženih Sili je izdal, dne 6. oktobra naslednje vojno poročilo št. 491:

Včeraj popoldne je nekoliko britanskih letal preletelo mesto Katanijo in odvrglo nekoliko rušilnih in zažigalnih bomb ter bomb manjšega kalibra. Stirje prebivalci so bili ranjeni in povrzočeni je nekaj škode. En sovražni bombardnik in en lovci sta bili sestreljeni od našega protiletalskega topništva odnosno na naših lovcev.

V Cirenaiki so sovražna letala vnovič napadla con bombardimi mest Bengazi in Barce. Povzročila so nekaj škode na bivališčih in ravnih 7 oseb civilnega prebivalstva. Tudi so brez uspeha obstreljevala s strojnimi nekatere vasi in pogorji. Naša protiletalska obramba je sestrelila dve napadajoči letali, ki sta bili popolnoma razbiti. Neko drugo letalo je sestreljeno in Tripolitanija naš lovec.

Na fronti pri Sollumu so bili v akcijah prednjih italo-nemških oddelkov ujeti mnogoštevni sovražni vojaki ter zaplenjeno razno oružje. V letalskih bojih je nemški lovci sestrelili dva Hurricane. Formacie bombaridov kr. letalstva ter nemških bojnih letal so ponovno podvzete napade proti pristaniškim napravam v Tobruk in Marsa Matruhu. Zadele so pomole za izkreavanje, barake in skladisti raznega blaga. Z uspehom so bila bombardirana tudi nekatera prednja sovražnikova topništva.

V vzhodni Afriki so angleška letala metala bombe na trg domačinov v Gondarju. Pri tem jih je bilo ubitih 7 ljudi, 18 pa ranjenih.

Na Sredozemskem morju je naša bojna edinica sestrelila 1 britansko letalo, naš

bombnik pa je zadel sovražno petrolijsko ladjo 1200 ton.

Rim, 7. oktora. s. V službenem vojnem poročilu št. 483 je bilo objavljeno, da so podmornici torpedirale dve angleški bojni letali. Ena med njimi je bila matična ladja za letala »Arc Royal«, ki se je po napadu, hudo poškodovana, pocasi vrnila v Gibraltar.

Izvedelo se je med tem, da so pri poskušanem predoru skozi Sicilski kanal sodelovale tri najtežje angleške oklopnice, ki so sedaj v službi, in sicer »Rodney«, »Nelson« in »King George«. »Rodney« in »King George« sta našla v ta namen prilupa z Atlantskega oceana na Sredozemsko morje. Spremiljalo ju je mnogo križark in rušilcev, ki imajo svoje oporišče normalno v Gibraltarju. Zato, da bi se spravil manjši konvoj, ki je bil sestavljen iz 8 ali 9 ladij, na drugo stran Sredozemsko morja, pač ni bilo potrebno, da se v njegovo začetku koncentrirajo tolike sile. Soditi je glede na to, da je bil glavni namen te operacije odvrnut pozornost italijanskih pomorskih sil z drugih točk. Poskuša pa se je po zaslugu italijanskih letalskih in pomorskih sil popolnoma ponesrečil. Končal se je z velikim neuspehom in v Gibraltarju bodo morali še dolgo pravljati ladje, kolikor jim je uspelo vriniti se iz pekla v Siciljskem kanalu.

Oba bojni letali tipa »Nelson« izpodrivata po 35.000 ton vode. Oboroženi sta z 9 topovi po 406 mm. Po svojem oroožju sta najjačji bojni letali na svetu. Njena brzina znaša 22 vozov na uru. Zato pa je njuna odporna sila izredno velika. »King George« pa je med prvimi novimi angleškimi 35.000 tonskimi oklopnicami. Oborožena je z 10 topovi po 356 mm ter znaša njena brzina 30 vozov na uru.

Zanimiva priznanja angleških mornarjev

Oklopica „Nelson“ je hudo poškodovana

Tanger, 7. okt. s. Vesti z Gibraltarja potrjujejo, da je bila velika angleška oklopica »Nelson« zares hudo poškodovana. Sprito tege kaže, da bo po zaslužnih popravilih v Gibraltarju moralna odploviti v neko angleško ladjedelničko, da jo tam temeljito popravijo. Nekaj angleških mornarjev je pripravovalo, da je bila ladja hudo poškodovana v strojnem oddelku in da se je lahko vrnila v Gibraltar le zaradi tega, ker je bilo morje popolnoma mirno. Če bi bilo morje viharino, bi lahko vzvzvole vode vdrlje v strojni oddelki in bi se ladja v dinem primeru lahko potopila. Angleški mornarji so potrdili vse, kar je bilo objavljeno v italijanskih vojnih poročilih o bitki v Siciljskem kanalu. Dodali so še, da predstavljajo italijanska torpedna letala stalno nevarnost za angleško plovbo, nelo radi tega, ker očitno njihovo steklo stalno narasa, marveč tudi zaradi napadalne tehnike italijanskih letalcev. Tudi eksplativna sredstva, ki se jih Italijani poslužujejo, imajo ogromno razdejalo silo. Le zaradi njih sta bili potopljeni dve veliki angleški letali. Angleži je ob prilikah zadnje

Angleški napadi na mire vasi kolonistov

Z vojnega področja, 7. okt. s. Dne 6. oktobra so sovražna letala s strojnimi nesmotrnimi obstreljevala vasi in osamljene hiše kolonistov v cirenaškem Džebelu. Očitno so hotela pri tem povzročiti le čim več cloveških žrtv. Taki napadi na izključno kmetiško ozemlje in na nezaščitene ladi so postali v zadnjem času zelo pogosti. Postali so odvratni. Italijanski vojaki so kaj takega v nobenem primeru in v nobenem kraju ne bili sposobni. Ni v njihovem duhu, da bi napadali mire kmetovalce, starce ženske in otroke. Angleži so znova pokazali, da se skrivajo za njihovo navidezno civilizacijo barbarški instinkti.

Nove nakaznice za obliko v Nemčiji

Nakazila se bodo zmanjšala za 50 %, da se zagotovi prekrba vojske

Berlin, 7. okt. s. Listi poročajo, da bodo prihodnje dni v Nemčiji razdelili nove nakaznice za oblačila in obutev. Te nakaznice bodo tretje po številu, kar jih je bilo doslej razdeljenih med civilno prebivalstvo. Veljale bodo od srede oktobra do decembra prihodnjega leta, torej 14 mesecev in pol. Zaradi težkoči z oskrbo in nujne potrebe, da se oborožene sile popolnoma preskrbe z oblačili tudi glede na neugoline podnebne razmere, kakor n. p. v Afriki ali pa na severu, so nemške oblasti sklenile, da bo moralno civilno prebivalstvo do prineseti potrebne žrtve. Število točk novejih nakaznic za oblačila, se bo zaradi tega

znižalo od 150 na 120. 20 točk pa bo do novevredbe ljudje ne bodo smeli izrabiti. Glede na znižanje točk in na okoliščino, da so prejšnje nakaznice veljale za dobo 12 mesecev, izhaja, da se bodo nakazila za oblačila sedaj zmanjšala skoraj za 50 odstotkov.

Oblasti, pravi »Dienst aus Deutschland«,

ninič ne prikrovajo te okoliščine, marveč na

najno celo opozarjajo. Z nemškim oskrbovalnim sistemom, pravijo, da so podana tudi

zadoščnost jamstva, da si bo lahko s

herni nemški državljan nabavil vse, do

cesar ima pravico na osnovi svoje nakaznice.

Duce med svojim narodom

Obisk v Forliju o priliki otvoritve letalskega zavoda v počastitev spomina kapetana-pilota Bruna Mussolinija — Navdušene ovacijske prebivalstva

gem vojaškem duhu. Zavod je dobil ime po kapetanu-pilotu Brunu Mussoliniju, ki je padel za domovino.

Tajni stranke minister Seren je odredil pozdrav Duceju; množica se mu je navdušeno odzvala. Nato se je pridel cerkveni obred, ki mu je sledilo odprtje spominskega napisa ter spominska počastitev kapetana Bruna Mussolinija in šest drugih letalcev iz Romunije, ki so bili oblikovani z zlatom svetinja za vojaške zasluge. Med tem ko je množica vzlikalila, so se volto oglasili bobni in so zaregljale strojnice.

Svetovnosti je prisostvoval tudi vodja hrvaških mladinskih organizacij skupno s članji hrvatske misije. Duce se je nekaj minut prisrčno razgovarjal z gosti. Nato si je ogledal veliko moderno in bogato opremljeno poslopje. Sredji pritličja se je Duce ustavil pred bronastim kipom vojaka sčasa. Na enem izmed obsežnih dvorišč je bilo zbranih 300 gojencev, ki so defilirali pred Ducejem z rimskim korakom. Duce je sam izročil prapor zavoda najmlajšemu izmed gojencev. Vojška sčasnost se je zaključila s prepevanjem fašističnih revolucionarnih pesmi.

Duce se je nato skozi množico odpeljal po Corsu Viktorja Emanuela. Ogledal si je obnovljeni zgodovinski samostan na trgu Andreja Saffia, ki mu ga je razkazal

akademik Giovannoni. Duce je izrazil svoje zadovoljstvo spriči dovršene obnove zgodovinske stavbe.

Nato je obiskal tehnično srednjo šolo »Allesandro Mussolini«, kjer ga je sprejel ravnatelj z vsem profesorskim zborom. Pred zavodom so bile razmehske vse mladinske organizacije v pokrajini. Sredji ljudskega navdušenja je prišlo do več prav posebnih dogodkov. Neka revna žena, vodila v vojni padlega vojaka, je pristopila k Duceju in mu je hotela pojaviti roko. Duce jo je objel, kakor se objamejo vojaki, ki se vračajo iz borb. Duce si je ponovno ogledal šolo in zlasti strojno dvorano. V livarni je prisostvoval vlivanje strojnic.

Pred zavodom je bilo zbranih tudi več bojevnikov in ranjencev iz Albanije. Duce se je z njimi nekaj časa prisrčno razgovarjal. Ob 13. se je vrnil na postajo in z motornim vlakom spet odpotovljal.

Stik, do katerega je prišlo včeraj do poldne med Ducejem in prebivalstvom v Forliju, je bil spet izraz intimnega odnosa med italijansko množico in njenim voditeljem. Forli je še enkrat dokazal, da italijanski narod in njegov vodja v vojni predstavljata eno voljo, eno vero in eno silo.

Nemško vojno poročilo

Preprečen poizkus izkrcanja sovjetskih čet zapadno od Petrograda — Odbiti izpadi petrograjske posadke

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 6. okt. Vravnov povelenjštvu nemške vojske je objavljeno danes naslednje vojno poročilo:

Napadala operacija na vzhodu so primerno včeraj nadaljnja uspehe.

Zapadno od Petrograda so z obrambo pripravljene nemške čete z oddočnim nastopom popolnoma onemogočile poizkus močnih sovjetskih sil za izkrcanje, ki ga je podpiralo s svojim ogromnim vse kronštatsko trdnjavsko, ladijsko in obalno topništvo.

Istočasno so bili striki srednji napadi, s katerimi so skušale sovjetske čete prebiti s petrograjsko področja obklopljeni obrob. Sovražniki je utrepel hude krvave izgube. Izkrcani deli njegovih čet so bili uničeni ali pa ujeti. Več popolnoma zaseđeni ladij je bilo potopljeno, 22 oklepnih bojnih voz, med njimi 7 posebno težkih, pa uničeni.

V severni Afriki so nemška strmoglavna bojna letala v noči na 5. oktobra bombardirala mesto v pristanišču v Tobruku. Načinljivi letalski napad je bil usmerjen proti pristanišču v Suezu.

Sovražna letala niso niti podnevi niti po noči prilepela nad nemško državno ozemlje.

Sovražna letala niso niti podnevi niti po noči prilepela nad nemško državno ozemlje.

Nemško vojno poročilo

Rim, 7. okt. u. V zmagovali bitki pri Petrikovki, vzhodno od Dnjepra, ki je trajala od 28. do 30. septembra in v kateri so bile obklojene znatne sovražne sile, je italijanski ekspediciji zbor ujel skupno 10.000 sovjetskih oficirjev in vojakov ter zaplenil velike množine vojnih potrebskih, zlasti topov, avtomatskega oružja, pušk, motornih vozil, konjev, naftne in drugega blaga.

Hudo bombardiranje Harkova

Berlin, 7. okt. s. Nemške letalske sile so v zadnjih dneh izredno intenzivno bombardirale železniške naprave v Harkovu in okrog njega. Centralna postaja v Harkovu je bila do tak razdeljana. V Harkovu se steka osem važnih železniških prog, tako da predstavlja mesto izredno pomemben železniški center vzhodne pokrajine. Skozi mesto so speljane tri velike proge, ki vežejo Moskvo z južnimi predeli Sovjetske zvezde. Nadaljnja proga gre od Harkova proti Brjanskemu in Petrogradu. Na južno stran je mesto zvezzano z Donječko industrijsko kotlino in z rudniškimi revirji okrog Krivejega Roga. Tako z vojaškega kakor z gospodarskega vidika pomeni razdeljanje železniških postaj v Harkovu izredno hud udarec za Sovjetsko zvezo.

Slovaško vojno poročilo

Bratislava, 7. okt. s. Slovaško vrhovno poveljstvo je senci izdalо svoje 10. vojno poročilo, v katerem pravi, da so slovaške sile v zadnjem času prodile 450 km globoko na sovjetsko ozemlje. Ujetih je bilo 1.400 ruskih vojakov, toda število ujetnikov še narašča. Prišlo je do hudo topniških borb in do delovanja protiletalskega topništva na Dnjepru in na področju vzhodno od te reke.

Letalske akcije

Berlin, 7. okt. s. V okviru velikih operacij, ki se sedaj razvijajo na vzhodni fronti, so nemške letalske sile spet prispevale veliki delež k uspehom, ki so bili doslej doseženi. V nizkih poletih so prizadejale pri svojih napadih na vseh bojiščnih odsekih sovjetskih velike izgube in škodo. Hudo so bombardirale zlasti sovj

Skozi velesejmske paviljone

Kaj vse vidiš pri bežnem ogledu bogatih velesejmskih razstav?

Ljubljana, 7. oktobra.

Naše velesejmske je zdaj že tako veliko, da bi bil potreben vodič za obiskovalce. Temu namemu sicer služi velesejmski katalog, ki že sam na sebi, po svoji obširnosti kaže, kako bogate so sedanje velesejmske razstave. Toda vsak obiskovalec ga nima pri rokah, a nekaterim se preveč mudri skozi paviljone, da bi utegnili listati po katalogu in iskati v njem razstavljalce po abecednem redu ali iz seznama po strokah.

KJE NAJ ZAČNEMO?

Mnogi se vražujejo, ko stopijo na velesejmske skozi glavni vhod, kam se naj obrnejo najprej. Če že nimajo pri rokah kataloga, bi kazalo, da bi si preskrbeli situacijski načrt velesejmska, ki zelo dobro služi za orientacijo. Predvsem je pa potrebno, da veste imena posameznih paviljonov. Če začnete ogled paviljonov od glavnega vhoda na levo, kakor najbrž večina obiskovalcev, vstopite najprej v paviljon C-D, ki sega do vhoda na južni strani ob Lattermanovem drevoredu. V tem paviljonu je zastopana pretežno industrija. Naslednji paviljon, največji, vzdolž Littermanovega drevoreda, je imenovan E-F-G in v njem je najbolj pestro, ker je razstavljeno razen industrijskega blaga tudi precej kmetijskih pridelkov ter izdelkov in razni obrtni izdelki; industrijska razstava sama na sebi je pa tudi zelo pestra, ker tu vidite od izdelkov uprave državnega monopola, elektrotehničnega materiala in pohištva do avtomobilov skoraj vse, kar industrija in obrt poslužita na trg. Iz tega paviljona je najkrajša pot v paviljon J-H, ki stoji vzdolž Celovske ceste. V njem je razstava razstavljalcev Ljubljanske pokrajine. Po ogledu tega paviljona smo že zaključili krog a čaka nas še precej poti po razstavi. Pripomembljivo je, da jo nadaljujemo skozi stari paviljon M, ki ga zagledamo, čim stopimo na velesejmske od glavnega vhoda. V tem paviljonu prikazuje svoje delo ministrstva na raznih področjih gospodarstva. V sosednjem paviljonu N je razstava razstavljalcev iz Gorenjske pokrajine. Za tem paviljonem je novo Fiatov paviljon, ki je imenovan P, za paviljonom M pa star paviljon O, kjer je razstavljeno tekstilno blago iz umetnega kroha. Novi paviljon, kjer je bil prejšnje čase neke vrste šotor, je Q (nasproti paviljonu J-H), kjer razstavlja svoje stvilne izdelke koncern Montecatini. Končno si moramo ogledati še paviljon K v Littermanovem drevoredu, kmetijsko razstavo Ljubljanske pokrajine. Prvi ogled bi bil s tem obhodom končan, a zaščitijo pozornost še razstave na pol odprtih in odprtih prostorih.

CESAR NI MOGOČE RAZSTAVITI

Marsičesa na velesejmu, tudi na največjem, ni mogoče razstaviti, n. pr. ladji, do slej se nam je pa zelo nemogoče razstaviti tudi zelenežne vozove in lokomotive.

Pač pa ne bomo mogli videti izdelkov lajdeline, toda razstava modelov velikih ladij za dolgo plovbo, zelenežnih vagonov in lokomotiv na električni pogon v paviljonu C-D je tako mogočna, da je iluzija.

Obiskovalci se ustavljajo delj časa pri kji Ansaldi, Združenja jadranskih lajdelinev, tudi razstava modelov velikih ladij za dolgo plovbo, zelenežnih vagonov in lokomotiv na električni pogon v paviljonu C-D je tako mogočna, da je iluzija.

Novi paviljon, kjer je bil prejšnje čase neke vrste šotor, je Q (nasproti paviljonu J-H), kjer razstavlja svoje stvilne izdelke koncern Montecatini. Končno si moramo ogledati še paviljon K v Littermanovem drevoredu, kmetijsko razstavo Ljubljanske pokrajine. Prvi ogled bi bil s tem obhodom končan, a zaščitijo pozornost še razstave na pol odprtih in odprtih prostorih.

— Smrt blage gospe. V Gorenjskem. Za izpolnitve vojaške važnih nalog je odlikoval Hitler šefu civilne uprave na Gorenjskem Franca Kutschero z vojnim zaslužnim križem I. stopnje.

— Hrvatski zdravnik u Nemčiji. Jutri se prične v Baden-Badenu zborovanje nemškega Protituberkuoznega društva. Na zborovanje prispe na 500 zdravnikov iz Nemčije, Italije, Španije, Svicice in Hrvatske.

— Enotna organizacija hrvatskih umetnikov. Namesto dosedanjega Društva hrvatskih avtorjev bo ustanovljena Hrvatska avtorska zbornica, v kateri bodo organizirani vsi ustvarjajoči umetniki, pesniki, pisatelji, skladatelji, slikarji in kiparji.

— Osebna vest. Ravnatelj Glasbene akademije v Zagrebu dr. Božidar Široki je bil imenovan za upravnika Državnega etnografskega muzeja.

— Jubilej zagrebškega geofizičnega zavoda. Geofizični zavod v Zagrebu proslavi te dan 80letico svojega obstoja. V proslavo jubileja pripravlja izdajo velikega znanstvenega dela o svojih merjenjih od ustanovitve do danes.

— Rezervno avtomobilsko kolo najdeno. Na državnih cestah na Brezovici pri Ljubljani je bilo najdeno kompletno rezervno kolo osebnega avtomobila. Dobri se na ormožni postaji na Brezovici.

— Smrt blage gospe. V Gorenjskem gradu je umrla 1. oktobra ga. Josipina Viktorija Žipkin roj. Flere, velika dobronitka reverziv. Vec let je živila v Carigradu, kjer je bila poročena z armenskim trgovcem preprog. Slovenci, ki so prihajali v Carigrad, so bili vedno njeni gostje. Tako si je pridobila mnogo znancev v Carigradu, pa tudi v Beogradu in Ljubljani. Pokojna je govorila več jezikov ter prepotovala poleg Evrope tudi Azijo. K večnemu počitku so jo položili v petek popoldne. Boditi lahka zemlja!

— Zanimiva razstava na velesejmu. Na Ljubljanskem velesejmu je priredila posebno razstavo tudi velika italijanska tovarna krogličnih in valjnih ležišč »S. A. Officine di Villa Perosa«, ki ima svoj sedež v Turinu. Tovarna spada med največje te vrste v Evropi. Ustanovil jo je predsednik družbe Fiat, senator Agnelli že pred 35 leti. V tem času se je tovarna znatno povečala. V tovarni pa ne izdeluje samo ležišča, ki so bistvenega pomena za vse strojne konstrukcije, marveč tudi še celo vrsto drugih potrebnih za motorna vozila, in druge stroje. Prav v zadnjih letih je podjetja, ki se kratko imenuje »R. I. V.« vrgla na trg nov originalni vzorec blagajnskega registratorja, ki ga izdelujejo vse možne načine, tako da deluje na električni pogon ali na ratočico, da je opremljen s totalizatorji in kontrolovnimi napravami. Tudi na sejmu je podjetje razstavilo takoj registratore. Na svojem razstavišču ima tudi izvezban tehnične osebje, ki obiskovalce rado v praksi prikaže delovanje registratorjev.

— Predsednik upravnega sodišča v Zagrebu. Za predsednika upravnega sodišča v Zagrebu je bil imenovan dr. Ante Živkovic.

— Lektorat nemške akademije v Dubrovniku. Lektorat nemške akademije v Dubrovniku je pod vodstvom lektorja Arnolda obnovil svoje delovanje. Lektorat ima zdaj na razpolago nove, zelo lepe prostore.

— Novo postajno poslopje v Novi Gradiški. Postajno poslopje v Novi Gradiški je bilo porušeno takoj prvi dan vojne. Novo postajno poslopje bo kmalu dogradeno.

— Ustaška šola v Borovu. V Borovu je bila otvorena te dni prva šola za uradne predstojnike ustaške organizacije.

— Novi grobovi. V Celju je umrla voda pisarniškega ravnatelja Ivana Bergoč, starca 86 let. V Mariboru je umrl krojač Franc Lorber, star 72 let, pri Sv. Egidiju v Slov. goricah je umrla soprona poštnega inpektorja in posnetnika Marija Stiligel.

— V nedeljo dopoldne je v Mariboru ne-nadoma umrl policijski inpektor Gregor Smolej. Na sprehodu ga je zadeba srčna kap. Prepeljali so ga v bolnico, kjer je pa kmalu umrl. Star je bil 54 let.

PAVILJON LJUBLJANSKE POKRAJINE

Paviljon J-H imenujejo zdaj v splošnem »paviljon Ljubljanske pokrajine«, ker v njem razstavljajo le domači razstavljalci. Splošna sodba je, da razstava v tem paviljonu dostojno, učinkovito ter v enotnem slogu prikazuje industrijsko in gospodarsko delavnost naše pokrajine. Domäčini si jo ogledujejo prav tako z zanimanjem kakor gosti. Razumljivo je seveda, da v enem paviljon, čeprav je velik, ni bilo mogoče uvrstiti vse naših razstavljalcev, zato pa ne smete prezeti še številnih, kaj pod pristrelkom, urejenih tudi zelo okusno in originalno. Nekateri, ki v paviljonu bi zaslužili poseben opis zaradi svoje izvirne in res lepe ureditve, kakor n. pr. »Uniona«, Trboveljske premogokopne družbe, dalje družbe »Pax«, »Žike« in še številnih drugih. V tem paviljonu je razstavljen tudi pehilstvo. Že prejšnja leta so naši razstavljalci pohištva razstavljali svoje izdelke vsej oskuse, lotos, so se pa še posebej potrudili in razstavili so le same izvirne izdelke.

DNEVNE VESTI

— Ban dunavske banovine. Za bana dunavske banovine je bil imenovan ing. Radivoje Radulović.

— Gledališka predstava za delavce v Zagrebu. Državno gledališče v Zagrebu je priredilo te dni prvo predstavo za delavce. Prisostvoval ji je pa drugi tudi izdelkov, tudi Korporacijski Minister dr. Susić. Pozdrav besede je govoril prof. Zanko.

— Začetek trgovine v Dalmaciji. V hrvaškem delu Dalmacije se je že pričela leta tržnica trgovine. Iz Makarske pa poročajo, da so začeli tam že stiskati olive, ki jih je otrezel vihar, pa se niso bile dozorele.

— Prispevki za bosanske žrtve. Nabiralna akcija za bosanske žrtve v Zagrebu je dosegla velik uspeh. Samo v denarju so nabrali v treh dneh v Zagrebu 343.000 krun. Razen tega pa so nabrali tudi mnogo oblike.

— Odlikovanje šefa civilne uprave na Gorenjskem. Za izpolnitve vojaške važnih nalog je odlikoval Hitler šefu civilne uprave na Gorenjskem Franca Kutschero z vojnim zaslužnim križem I. stopnje.

— Hrvatski zdravnik u Nemčiji. Jutri se prične v Baden-Badenu zborovanje nemškega Protituberkuoznega društva. Na zborovanje prispe na 500 zdravnikov iz Nemčije, Italije, Španije, Svicice in Hrvatske.

— Enotna organizacija hrvatskih umetnikov. Namesto dosedanjega Društva hrvatskih avtorjev bo ustanovljena Hrvatska avtorska zbornica, v kateri bodo organizirani vsi ustvarjajoči umetniki, pesniki, pisatelji, skladatelji, slikarji in kiparji.

— Osebna vest. Ravnatelj Glasbene akademije v Zagrebu dr. Božidar Široki je bil imenovan za upravnika Državnega etnografskega muzeja.

— Jubilej zagrebškega geofizičnega zavoda. Geofizični zavod v Zagrebu proslavi te dan 80letico svojega obstoja. V proslavo jubileja pripravlja izdajo velikega znanstvenega dela o svojih merjenjih od ustanovitve do danes.

— Rezervno avtomobilsko kolo najdeno. Na državnih cestah na Brezovici pri Ljubljani je bilo najdeno kompletno rezervno kolo osebnega avtomobila. Dobri se na ormožni postaji na Brezovici.

— Smrt blage gospe. V Gorenjskem gradu je umrla 1. oktobra ga. Josipina Viktorija Žipkin roj. Flere, velika dobronitka reverziv. Vec let je živila v Carigradu, kjer je bila poročena z armenskim trgovcem preprog. Slovenci, ki so prihajali v Carigrad, so bili vedno njeni gostje. Tako si je pridobila mnogo znancev v Carigradu, pa tudi v Beogradu in Ljubljani. Pokojna je govorila več jezikov ter prepotovala poleg Evrope tudi Azijo. K večnemu počitku so jo položili v petek popoldne. Boditi lahka zemlja!

— Zanimiva razstava na velesejmu. Na Ljubljanskem velesejmu je priredila posebno razstavo tudi velika italijanska tovarna krogličnih in valjnih ležišč »S. A. Officine di Villa Perosa«, ki ima svoj sedež v Turinu. Tovarna spada med največje te vrste v Evropi. Ustanovil jo je predsednik družbe Fiat, senator Agnelli že pred 35 leti. V tem času se je tovarna znatno povečala. V tovarni pa ne izdeluje samo ležišča, ki so bistvenega pomena za vse strojne konstrukcije, marveč tudi še celo vrsto drugih potrebnih za motorna vozila, in druge stroje. Prav v zadnjih letih je podjetja, ki se kratko imenuje »R. I. V.« vrgla na trg nov originalni vzorec blagajnskega registratorja, ki ga izdelujejo vse možne načine, tako da deluje na električni pogon ali na ratočico, da je opremljen s totalizatorji in kontrolovnimi napravami. Tudi na sejmu je podjetje razstavilo takoj registratore. Na svojem razstavišču ima tudi izvezban tehnične osebje, ki obiskovalce rado v praksi prikaže delovanje registratorjev.

— Predsednik upravnega sodišča v Zagrebu. Za predsednika upravnega sodišča v Zagrebu je bil imenovan dr. Ante Živkovic.

— Lektorat nemške akademije v Dubrovniku. Lektorat nemške akademije v Dubrovniku je pod vodstvom lektorja Arnolda obnovil svoje delovanje. Lektorat ima zdaj na razpolago nove, zelo lepe prostore.

— Novo postajno poslopje v Novi Gradiški. Postajno poslopje v Novi Gradiški je bilo porušeno takoj prvi dan vojne. Novo postajno poslopje bo kmalu dogradeno.

— Ustaška šola v Borovu. V Borovu je bila otvorena te dni prva šola za uradne predstojnike ustaške organizacije.

— Novi grobovi. V Celju je umrla voda pisarniškega ravnatelja Ivana Bergoč, starca 86 let. V Mariboru je umrl krojač Franc Lorber, star 72 let, pri Sv. Egidiju v Slov. goricah je umrla soprona poštnega inpektorja in posnetnika Marija Stiligel.

— V nedeljo dopoldne je v Mariboru ne-nadoma umrl policijski inpektor Gregor Smolej. Na sprehodu ga je zadeba srčna kap. Prepeljali so ga v bolnico, kjer je pa kmalu umrl. Star je bil 54 let.

— Predsednik upravnega sodišča v Zagrebu. Za predsednika upravnega sodišča v Zagrebu je bil imenovan dr. Ante Živkovic.

— Lektorat nemške akademije v Dubrovniku. Lektorat nemške akademije v Dubrovniku je pod vodstvom lektorja Arnolda obnovil svoje delovanje. Lektorat ima zdaj na razpolago nove, zelo lepe prostore.

— Novo postajno poslopje v Novi Gradiški. Postajno poslopje v Novi Gradiški je bilo porušeno takoj prvi dan vojne. Novo postajno poslopje bo kmalu dogradeno.

— Ustaška šola v Borovu. V Borovu je bila otvorena te dni prva šola za uradne predstojnike ustaške organizacije.

— Novi grobovi. V Celju je umrla voda pisarniškega ravnatelja Ivana Bergoč, starca 86 let. V Mariboru je umrl krojač Franc Lorber, star 72 let, pri Sv. Egidiju v Slov. goricah je umrla soprona poštnega inpektorja in posnetnika Marija Stiligel.

— V nedeljo dopoldne je v Mariboru ne-nadoma umrl policijski inpektor Gregor Smolej. Na sprehodu ga je zadeba srčna kap. Prepeljali so ga v bolnico, kjer je pa kmalu umrl. Star je bil 54 let.

DVE VZORNI RAZSTAVI

Med številnimi razstavami, ki so prav za prav vse vzorne, je treba posebej opozoriti vendar še na razstavo družbe Montecatini. Na obrežju teh razstavah čeprav je razstavljeno tako rekoč samo »prozračno« blago, ima obiskovalce pravi užitek, ko se naslaja nad skladnostjo barv in oblik, ki prihajajo do popolnega izraza ob dobri umetni razstavljanji, ki ne bodo v oči. Le oglejte si, kako je razvrščeno tekstilno blago, ki se spušča visoko od stropa, v barvni skladnosti med seboj! V paviljonu Montecatini se jim je pa posrečilo zdržati v skladno razstavo neštetočno raznih izdelkov velike industrijske družbe, kar je bila posebno težka naloga.

Na razstavi kmetijstva Ljubljanske pokrajine se pa mora obiskovalce pomuditi delj časa, ker tu ni dovolj le sam ogled razstavljenih pridelkov, temveč je treba proučiti tudi nekaj poučnega gradiva, da se poučimo o kmetijskih razmerah naših krajev. Zato si bomo moral ogledati to razstavo posebej. Seveda pa enkratni sprohod ni dovolj tudi skozi druge paviljone, saj se tedaj komaj začnemo orientirati.

DNEVNE VESTI

Iz Ljubljane

</div

Hamlet v dr. Kretovi režiji

Velik uspeh Slavka Jana in vse uprizoritve

Ljubljana, 7. oktobra.

Zupančičev izrek, da je Shakespearev Hamlet naša najboljša in najdivnejša ljudska igra, se izkazuje ob vsaki novi uprizoritvi te veličastne umetnine. Tragedija v stihih z uprav fantastnim razkošjem povezje, globokoumja in dejanja je osvojila vse sloje naše publike z močjo, ki nima prijere.

Tako se je zopet v nedeljo popoldne včerj zgodnji urij ob najkrasnejšem jesenskem soncu napolnila naša Drama kakor bi šlo za premiero najbolj senčne nowosti. A napotest, s katero je publika sledila razvoju dogodkov na odrju in odziv poslušcev po vsakem dejanju, še posebej na zaključku predstave, ki je izražal silni vrtski tragedije sta bila čudovita in dokaz, da uživa Hamlet spoštovanje, razumevanje in ljubezen ljubljenske publike v meri kakor nobena druga klasična drama.

Odveč je pri nas poročati iznova o delu, ki ga je redno gledališko občinstvo uživalo že neštetokrat. Omejiti se moram torej le na novo obliko uprizoritve po režisiju dr. Bratku Kreftu ter na izvečine nove kreacije vlog po novih predstavnikih, zlasti na Sl. Jana, novega nosilca glavne lastne osobe.

Z uprizoritvijo Romea in Julija v pretekli sezoni je dr. Kreft dokazal, da se je specializiral na Shakespearea z izredno poglobljenočnostjo in okusom. Njegov novi Hamlet je pač in tudi ostane eden izmed imponujnih viškov njegove režisirske umetnosti in poetske inšcenacijske dramaturške tvornosti. Kakor pri Romeo in Juliju je tudi za Hamleta vprav prekrasno eskrbel tako trajno prizorišče, da je naglo menjavanje prostorov z malenkostimi izpremembami mogoče, ne da se pretrepa potek dogodka niti notranja dramatičnost dela. In to prizorišče ostane vedno lepo, dovolj naravno, predvsem pa praktično. V družbi scenografa ing. Franza je vzel dr. Kreft za osnovno gotske obočne loke, ki jih je uporabil deloma za vhode, deloma za okvirje slik, deloma za kaj drugega ter jih z zastorji in stopnicami povezal v arhitektonskih svrših zmerenim prikupnim obliko.

V dramaturškem pogledu pa je — po spremnih okrajšavah teksta — osredil svoje stremljenje na to, da ostanejo vse nastopajoče osebe čim naravnejše, človeško razumljive in prikupne, brez patetike in teatralike, resnični ljudje. Čeprav govore v stihih in marsikdaj najvišje filozofske iškrivosti.

Dr. Kreftu sta se obe težnji obnesli sijajno, saj so mi celo gledaleci, ki so Hamleta poslušali slučajno prvič, izjavili, da so potek in razvoj dogodkov docela razumeli in jim je bila zapletena tragedija z besedilom vred docela jasna. To je popoln uspeh!

Novi Hamlet pa je prinesel tudi Slavku Jemu, našemu izredno mnogostranskemu odškernemu umetniku, velik uspeh, ki je zopet potrdil njegove široke igralske vrline. Jasen v mojstroško razčlenjeni govorici, je prinaša besedilo učinkovito in bistro, v igri pa je postal priroden, ob nedelan živahnosti, strastnosti, tugi, plemenitosti vse skozi močno prikupen, s svojo gracilno cestobnostjo divno mladenški ter resnično pristno tragično. Njegova kreacija je bila docela svojska in marsikak prizor je podal izvirno, da je zanimal tudi s čisto tehničko igralske strani. Uloga zahteva izjemnega duševnega in telesnega napora, ki ga je Jan obvladoval do zaključka zmagovalno in dobrodošno z lepoto, topoto in čutno intenziteto.

Levarjev Klavdij je stal kajpak v središču vse pozornosti. Zelo zanimal, čisto naraven, bolj resnenoben kakor običajno smeneč je bil Polonij IV. Cesarija: zelo topel in prisoten, v vsem prav simpatičen je Horatio Nakrstov, močan, vroče strastten Lacer Severjev (izvrsten v vsem in posameznostih), odličen duh Hamletovega očeta in prvi igralec Vlad. Skrbinska, prav dobro so Lipahov grobar in Pečkov Všrik, Gregorinov mogočni Fortinbins ter Galešov in Tiranov Rosenkranz in Guldenstein. A tudi ostali so se v manjših vlogah docela skladali v harmonični dejavnosti: Potokar, Presetnik, Raztresen, Brezigar in Orel. Afri tudi statisti so v velikih skupinskih prizorih sodelovali vrgledno ter se je tudi v tem pogledu dr. Kreftova režija neavanturno imenitno izkazala.

Prav posebno se je oblikovala z že znano gulinjivo Ofelijo naša marljiva Vida Juvanova, izvrstna v igri, mimiki in govorici je lepa kraljica Gertruda Mire Danilov in Kraljica v igri Mišnice. Ukmber Boltarjeva v dramatsko izraziti in deklamačno krasni sceni.

Scenska muzika D. Žebreta je prav ustrezna, izrazita in efektna. Kostumi pa

PROKLETSTVO

DEMANTA

R o m a n .

XIX.

Nepričakovani gostje

V kratkih besedah moram pojasnit, zakaj sem se tako nepričakovano odločil vzeti Edita s seboj na Holandsko.

Podlež, ki se je pisal Bill Sharper, je vedel za moj naslov.

Če bi bil pustil Edita v Londonu, bi bil ta podlež v svoji razjarjenosti gotovo našel sredstvo, da bi prisel do moje ljubice. V zvezi z Manzano bi jo bil teroriziral, ji grozil in jo končno pripravil do priznanja, da sem se odpeljal na Holandsko. Bill Sharper bi ne bil pripisoval velikega pomena mojemu odhodu, pač pa bi bil Manzano takoj razumel, kaj to pomeni.

Tako bi se bil spomnil amsterdamskega trgovca z dragulji, o katerem sva pogosto govorila in storil bi vse, da bi odpotoval za meno v Amsterdam. Če bi po tega ne mogel storiti, bi me ovadil policiji, da bi me aretirali, še preden bi mogel prodati svoj demant... ta dragocen demant, ki sem ga še vedno napisal skritega peti svojega čevlja.

45

S tem, da bi pobegnil z Edito, bi bil pa oddstrandil s svojih sovražnikov edino pričo, ki bi jih bila mogoča informirati o meni. Drugi dan, ko bi prišel Bill Sharper na dogovorenji sestanek, bi načel gnesno prazno.

Ta čas, ko bi me bil skupaj z Manzano iskal po Londonu, bi se jaz mirno peljal proti Holandski. Bi sem seveda odločen ne vrnilti se takoj homal v Anglijo. Ko bi imel končno svoje milijone, bi se napotil v Ameriko in tam bi si uredil z Edito prijetno, brezskrbno življenje.

Za ta čas je bil London nevaren. Treba je bilo popisati jo iz njega čim prej.

Obdelovala sva mirno, po obedu sva pa pripravila prtljago, kar nama ni vzel mnogo časa, ker sva hitro spravila v kovčeve, kar sva imela.

Moja in Editingove garderobe je bila potrebna zmatne razmnožitve in obetal sem si storiti to čim bi ispremenil v bankovce ta prokleti demant, ki mi je poštajal silno nadležen.

Med pripravami za potovanje mi je zastavila vrzadoččena Edita, podobna gojenki penzionirala pred odhodom na počitnice, mnogo vprašanj na katera sem odgovarjal večkrat tudi šaljivo, ker sem bil tiste dne zelo vesel in prav tako nestren, kakor moja ljubica, ker se mi je mudilo z Anglije.

Misel, da se mi ne bo treba ločiti od Edite, mi je bila zelo prijetna. Osamljenost sovražim. Če sem sam, mi rade roje po glavi mračne misli, z Edito se pa nikoli ne dolgočasim.

Pot v notranjost sfinge

Prof. Reisner je znan po svojih raziskovanjih in odkritijih o staroegipčanskih spomenikih in njegova zasluga je tudi, da je bila nedavno pojasnjena vagonetka sfinge. Iz njegovih obširnih beležk o raziskovanju staroegipčanskih spomenikov načel znamena zlasti njegovo odkritje poti, po kateri je prišel v notranjost egiptiske sfinge v Memfisu.

Prof. Reisner je posvetil mnogo časa in truda tej čudoviti staroegipčanski stavbi, dokler se mu ni končno posrečilo najti na njeni

glavi a poskon nasute votline. Tako mu je finita v glavo misel, da bi ugotovil biti pot v notranjost sfinge. Previdno je bil odkopavati posek in posrečilo se mu je odkriti odprtino, skozi katero jo vodila pot naravnost v notranjost orjaške stavbe, izklesane iz ene same skale. Najprej je prišel še srešnje. V njenem telesu je našel hram sonca s kipom kralja Mena. Dolg hodnik veža v hram z dvorano v prednjih šapnik, dolgo 18 m in široko 4 m. Okrog oltarja je našel prof. Reisner še prvotne cerkvene

predmete iz čistega zlata. Prof. Reisner domneva, da je memfitska sfinga dremala tako nad 8.000 let.

Ukradeni zakladi faraonov

Turški listi poročajo, da je na zagotenem način izginilo iz okolnih omar egiptiškega narodnega muzeja v Kairu več kilogramov čistega zlata in mnogo draguljev. Ukradene dragocenosti so spadale med tako zvane zaklade faraonov. Škoda se ceni na več milijonov egiptiških funtov.

LE FORZE PRODUTTIVE DELL' ITALIA FASCISTA

GRUPPO VETRARIO STEKLARSKA SKUPINA , SACRAS' MILANO - POLA - NAPOLI

La SILICE purissima estratta dalle cave istriane della
Najčisteji SILICLIJ, ki ga v istriških kamnolomih kopije

S. A. INDAGRAR Capitale versato L. 800.000
Sede in MILANO Via Bigli 1 - Stabilimento in POLA

si trasforma nello stabilimento di Napoli della
se predelude in neapeljskih delavnicah tvrdke

S. A. CRISTALLERIA NAZIONALE Capitale versato L. 7.000.000
Sede in NAPOLI Corso Malta 150 - Deposito in MILANO Via Jenner 68

in cristallo, mezzo cristallo e vetro temperato per articoli da tavola; tubo di vetro neutro
v kristal, delni kristal in trdn steklo za namizno posodo, v cevi iz neutralnega stekla

, Neutrex ultra 1941 e normale per applicazioni scientifiche e sanitarie
in iz normalnega za znanstveno in zdravniško rabo

La S.A.SOFFIERIE COLI-ARBINOLO-MONTI-SASCAM' Capitale versato L. 2.000.000 — Sede in MILANO Via Bigli 28

nei suoi stabilimenti di Milano, Sesto San Giovanni, con questi tubi produce:
v njentih delavnicah v Vergiate, Torino, Siena e Napoli se izdelujejo iz teh cevk:

Fiale - Fialoni - Tubi orlo a vite - Bottiglie isolanti e Articoli di vetro soffiato
epravete, velike epravete, cevke, cevi z navoji ob robeh, izolacijske steklenice
iz napihljenega stekla.

PAOLO SOPRANI e FIGLIO - Castelfidardo

La Ditta Comana.
(fondata nel 1863)

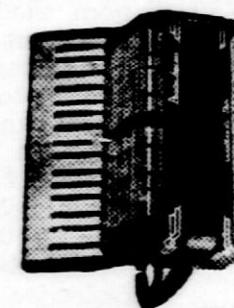
che per prima ha diffuso
tale strumento in tutto il
mondo è garanzia di
PERFEZIONE

ELEGANZA
SONORITA
CHIEDETE LA presso il Vo-
stro abituale fornitore!

Trgovska družba
(ustanovljena leta 1863)

je prva razdirila la instrumen-
tum po vsem svetu. Jam-
stvo za

POPOLNOST
ELEGANCO
in ZVOCNOST
ZAHTEVATE ga pri Va-
tem običajnem dobavitelju!

ITALIA - SPAGNA

RAPPRESENTANZE - COMMISSIONI
CONTROLLI - ASSICURAZIONI - NO-
LEGGI - TRANSITI - SPEDIZIONI
Chiedete senza impegno informazioni
alla sola Ditta organizzata in Spagna!

BAVASTRO & RAIMONDI

ITALIA - ŠPANIJA

ZASTOPSTVA - KOMISIJE - KON-
TROLE - ZAVAROVANJA - TRANZIT
NAJEM - SPEDICILLE
Zahtevajte brezplačne informacije le
pri tvrdki in organizaciji v Španiji!

GENOVA — Via S. Giorgio 2/30 Tel. 24-261
Barcellona: Calle Imqueras 2/3 Tel. 23632

CERCANSI rappresentanti

Un problema risolto!... Finalmente il Martinetto fissa B. Prezzi per coppia franco destino:
G. M., applicato permanentemente in modo invisibile ai due

A per macchine fino a Kg. 800 - L. 291 - imballo gratis

lati dell'automobile, permette di sollevarla con estrema facili-
tà. — Approvato dalle principali fabbriche di automobili

B per macchine fino a Kg. 1500 - L. 304 - imballo gratis

italiane ed estere,

C per macchine fino a Kg. 2500 - L. 321 - imballo gratis

Cercansi rappresentanti

Prezzi per coppia franco destino:

Prezzi per coppia franco destino:

Finalmente il Martinetto fissa B. Prezzi per coppia franco destino:

Finalmente il Martinetto fissa B. Prezzi per coppia franco destino:

Finalmente il Martinetto fissa B. Prezzi per coppia franco destino:

Finalmente il Martinetto fissa B. Prezzi per coppia franco destino:

Finalmente il Martinetto fissa B. Prezzi per coppia franco destino:

Finalmente il Martinetto fissa B. Prezzi per coppia franco destino:

Finalmente il Martinetto fissa B. Prezzi per coppia franco destino:

Finalmente il Martinetto fissa B. Prezzi per coppia franco destino:

Finalmente il Martinetto fissa B. Prezzi per coppia franco destino:

Finalmente il Martinetto fissa B. Prezzi per coppia franco destino:

Finalmente il Martinetto fissa B. Prezzi per coppia franco destino:

Finalmente il Martinetto fissa B. Prezzi per coppia franco destino:

Finalmente il Martinetto fissa B. Prezzi per coppia franco destino:

Finalmente il Martinetto fissa B. Prezzi per coppia franco destino:

Finalmente il Martinetto fissa B. Prezzi per coppia franco destino:

Finalmente il Martinetto fissa B. Prezzi per coppia franco destino:

Finalmente il Martinetto fissa B. Prezzi per coppia franco destino:

Finalmente il Martinetto fissa B. Prezzi per coppia franco destino:

Finalmente il Martinetto fissa B. Prezzi per coppia franco destino:

Finalmente il Martinetto fissa B. Prezzi per coppia franco destino: